

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évesre 170— L., felévre 95— L.

Egyes szám ára 4— L.

Külföldre egész évre 270— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Egyiptom.

„Szolgaságnak földje.“ Így nevezi az ó-
mentum. És az is volt a zsidó nép részére.
különben a világ legműveltebb és leghatal-
sabb birodalma volt azokban az időkben.

tudós szerint az
beriség bölcsője,
nagygyá nevel-
az emberi fajt s
velődésének élén
csaknem kétezer
át, mignem
szemlött és szol-
ságba esett önma-
hogyan újabb két
teléven át szolgál-
ban maradjon.

rög, római, arab
örök uralom után
mult században,
befolyásra,
állammá ala-
— Önállósága
ban csak látszó-
mert állami
gazdasági életé-
minden fonto-
megnyilvánu-
az angol érde-
szerint törté-
csak azokat

álhatja. Ezt a helyzetet nemcsak elviselte,
szívesen vállalta Egyiptom népe, mert
angol uralom rendet, biztonságot hozott
Egyiptom életébe s gazdaságát soha nem re-
virágzásra emelte.

A folyamok királya, a Nilus az éltetője
Egyiptom gazdaságának. Évi rendes kiönté-

seivel megtermékenyíti földjét, hogy adjon
százszoros aratást. De áradásai nem egyfor-
mák, néha el is maradnak s akkor bekövetke-
zik az inség: a biblia hét sovány esztendeje.

Az angol mérnö-
kök munkája meg-
szüntette ezt a ve-
szedelmet Asszuán-
nál, a Nilus partján
óriási költséggel ha-
talmos gátrendszert
építettek. Ennek se-
gélyével felfogják a
Nilus vizét s így
nemesak biztosítani
tudják a völgy ren-
des évi elárasztását,
hanem nagy mér-
tékben megnövelték
a művelhető terüle-
tek terjedelmét, amit
főként gyapotterme-
lésre használnak, ez
által mind jobban
függetlenné téve
szövőiparukat az
amerikai gyapotter-
meléstől.

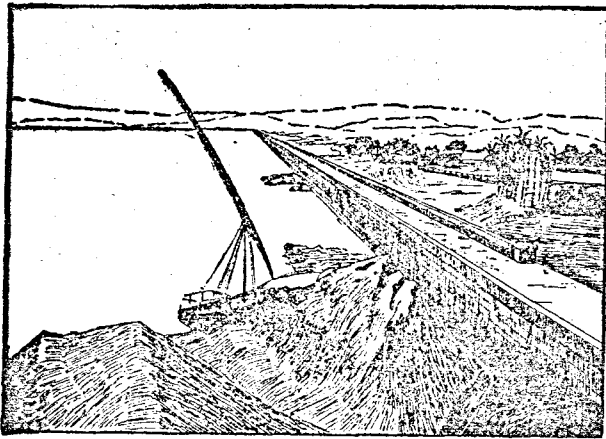
De még ennél is
nagyobb fontosságú

Angliára az Egyiptom mellett huzódó szuezi-
csatorna birtoka.

Ez jelentékenyen megrövidíti a hajók ut-
ját Anglia veszélyeztetett másik tengerentúli
birtokához: a minden kincsektől gazdag In-
diához. Az út rövidege pedig költségmegtá-
karítást jelent s nagyobb biztonságot, mert ha

Faud, Egyiptom királya.

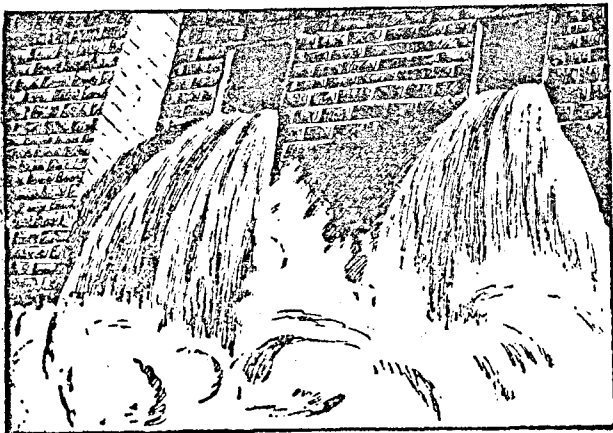
A Nilus gátja Asszuánnál.

komolyra fordul a helyzet Indiában, nem mindegy, hogy két, avagy négy hét alatt lehet segítséget szállítani oda.

Igy teljesen meg lehet érteni, miért ragaszkodik Anglia minden erejével Egyiptom birtokához.

Pedig uralmát nagy veszedelem fenyegeti itt is. A világháború öntudatra keltette Egyiptom népét s ezzel beoltotta lelkébe a függetlenség eszméjét. A teljes, igazi, nem pedig a külső, látszólagos függetlenségét.

A háború befejeztével az angol kormány, ígéretéhez képest, kitágíthatta Egyiptom függetlenségét, a háborúban Angliáért tett szolgálatainak jutalmáért. De saját gazdasági érdekeit a jövőre is teljes mértékben biztosítani akarta. Ezért katonai erejét nem vonta vissza és az Egyiptommal területileg összefüggő Szudánt nem engedte át Egyiptomnak. Pedig az egyiptomi nép ezt is követeli és teljes függetlenséget mindenben s a szabad rendelkezés jogát. Szudánt annál inkább, mert itt a Kék-

A Nilus nagy gátjának két zsilipe. Aradáskor másodpercenként 1500 vasuti kocsiakományt kitevő sulyu víz ömlik át a zsilipeken.

Nilus beömlésénél az angolok Szudán részére rendeztek be az asszuániához hasonló vizmívelőket s ezekkel el tudják vonni, végső kényeszerítésül, Egyiptomtól a Nilus vizét.

Szudánt pedig Anglia nem engedi. Ő hódította meg, ő rendezte be gazdaságát nagy befektetéssel s összekötötte délafrikai birtokaival. De nem engedi egyiptomi gazdasági s politikai fölényét sem, ami — amint láttuk — életkérdés reá nézve.

Az egyeztető tárgyalások megszakadtak, minden eredmény nélkül. Egyiptom uralkodója, Faud Kedive, új országgyűlés választását rendelte el. Azt reméli, hogy így talán mégis sikerül megegyeznie hatalmas és hatalmához ragaszkodó pártfogójával, aki hazájának legnagyobb jótévedője is.

Reménye talán valóra válik — ezuttal. De a népek felébredt szabadságérzését örökre eloltani lehetetlen. Tovább fog az elmozdulás Egyiptomban és Indiában s megszerzi a teljes állami függetlenséget az angol birodalom kezében, ha lehet, de azon kívül is, ha kell.

(N. P.)

A rejtélyes Titulescu.

Romániának kétségtelenül a legérdekesebb politikusa Titulescu, aki ma londoni nagykövet. De nemcsak Romániának, hanem az egész Balkánnak érdekes külpolitikai vezérlője ő, aki furesa figurájával, rejtélyes egyéniségével ravasz politikai eselfogásaival ismert nevet vívott ki az egész világ politikai közvéleményében. A magyar optánskérdés tárgyalása idején a Népszövetség előtt gróf Apponyi Alberttel, a világhírű magyar szónok és jogtudóssal állott szemben és finom diplomáciai eselvetéseivel védte meg a román álláspontot.

Volt külügyminiszter, számtalanszor képviselte Romániát a Népszövetség tárgyalásain, pártokon felül áll és hazájának kétségtelenül olyan nagy szolgálatokat tett, hogy külpolitikai, valamint belpolitikai vonatkozásokban szava döntő sulyal nehezedik Románia belpolitikai mérlegébe.

Néhány napig otthagyták külpolitikai színterét és hazatért Romániába, ami érthető módon nagy kavargást keltett a belpolitika körében.

Titulescu itt, Titulescu ott, Titulescu mindenütt, — futja a harsonát a bukaresti sajtó. Kormánybukásról, pártközi kormány-szovjetveszedelemről és diktatúráról irtak ellenzéki lapok.

A román belpolitika tengere néhány napig zihált és attól lehetett tartani, hogy a Maniu-kormány hajója zátonyra fut. Tárgyalások bukarestben Maniu miniszterelnök lakásán, palotájában Károly királynál, éjjeli miniszter-ülésen, vezetőpolitikusok kihallgatásai a végéig felkorbácsolták a politikai közvélekedést s mindez csak azért, mert *Titulescu* hazatért.

Ime a szellem, aki megjelenik a látóhatáron, alakja már is árnyékot vet az egész országra, felszabadulnak a politikai szenvedélyek, recseg a kormány szekerének tengelye.

Mi ez?

Olyan félelmetes nagyság Titulescu, vagy oly nagy politikai közéletünk beteg? Bármennyire félénk tisztelettel tekintünk Titulescúra, mégis a tárgyilagosság szemmértékével megállapítanunk, hogy politikai életünk nagy mértékben szenved.

A Maniu-kormány hatalmas többségre támaszkodva látszólag kizárólagos hatalmi helyet szerez és mégis folyton kísért a kormányosság, a koncentrációs kormány eszméje, sőt a radikálisabbak diktatúráról álmodoznak, s a szociális dolgozó tömeget rémitgetik. Mindez csak azért lehetséges, mert az ország hitellete gazdasági esőd meredélyén támoanyag, nincs mérhetetlen a nyomor, nagy a munka-

nélküliség, ismeretlen erők a nemzetiségi elmentétek szításán dolgoznak, a politikai szenvedélyek vad hullámai zajlanak mindenfelé és a tömeg rémképeket lát mindenütt.

A belső nyugtalanlás és politikai bizonytalanság miatt a külföld elzárkózik a kölcsönnyújtás elől. A gazdasági válság különösen a dolgozó osztályokat, elsősorban a fölmivelőt, földbirtokost, iparost, kereskedőt a földre terperge, a súlyos közterhek, magas adók, a közgazgatás kiméletlen szigora-végső elkeseredés felé sodorja a szenvedélyeket.

Hova vezet ez az út? Hol a megoldás kulcsa? Nehéz erre a kérdésre válaszolni. Már Titulescu londoni követet is megkérdezték. Ő kivülről látja a helyzetet. Nem elfogult. Mit mondhatott Titulescu, miféle orvosságot ajánlhatott?

Biztosan nem tudhadjuk, de sejtjük. Titulescu sem mondhatott mást, mint amit mi már régen követelünk: a végső pusztulástól meg kell menteni a földmivest, a kisgazdát és a földesurat, mert a kenyér nincstelensége rossz tanácsadó. Erélyes kézzel meg kell fékezni a nemzetiségi zavarokat keltő elemeket, felelőtlen gárdákat, olcsó hitelt kell nyújtani a dolgozó tömegnek. Rendet, nyugalmat, jó közigazgatást kell teremteni és mindennek előtt a nemzetiségi kisebbségekkel emberségesen kell bánni, mert *addig a külföld bizalma nem lesz teljes, addig Románia nem kap kölcsönt s az ország egéről a gazdasági válság sötét felhői nem vonulnak el.*

Ezeket mondhatta Titulescu. Ha a kormány mindezt nem tudja megvalósítani, akkor többsége szétfoszlik, ereje aláhanyatlik s rövidesen el kell hagynia a helyét.

—s—s.

den magyar ember jegyezze jól meg,
a magyar egyházak biztosító intézete a

„Mimerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni

KÜLFÖLD

Angol hadihajók Konstancában. Hivatalos közlemény szerint e hó végén nagyobb angol tengeri haderő fog látogatást tenni Konstancában. Ennek a hírnek első pillanatra nincs külpolitikai jelentősége, pedig valószínűleg lényeges külpolitikai esemény lesz ez a látogatás. Nemrégiben, a tavasz elején, az orosz hadiflotta néhány hajója — nemzetközi szerződések ellenére — befutott a Fekete-tengerre s ezzel felborította a fekete-tengeri haderők egyensúlyát. Az orosz flottának ez a súlya állandó veszedelmet jelent a Fekete-tenger partján levő államokra, első sorban Romániára, amely szárazföldön nagy területen határos Oroszországgal. Még nagyobbá vált a veszedelem Oroszországnak újabban tanúsított fenyegető magatartásával, ami a múlt héten Szinajában tartott koronatanácskozásnak is tárgya volt. Ilyen körülmények között az angol flotta látogatása azt jelenti, hogy a nagy antant nem lesz közömbös szemlélője az eseményeknek, hanem fegyveresen is be fog avatkozni, ha kell. Ez adja meg a látogatás külpolitikai jelentőségét.

Véres harcok India határán. India északi határszélén felújultak a véres harcok. A szomszédos törzsek nagy erővel törték be India területére, az indus szabadságmozgalom támogatására. Az angol kormány nagy katonai erőt vetett harcba, amely a földről és a levegőből folytatja a harcot, nagy pusztítást okozva a betörő csapatokban. Amint látszik, az indiai helyzet nem akar tisztulni.

A francia költségvetés emelkedése. Mig az utóbbi években állandóan csökkentették a francia költségvetést s ezzel az adózók terheit, a jövő évi költségvetés egyszerre két milliárd frank (annyi, mint tizenhárom és fél milliárd lej) emelkedik. Az emelkedést nemzetvédelmi és gazdasági célokra használják fel.

Uj háboru Keleten. Semmi sem bizonyítja jobban az általános politikai helyzet bizonytalanságát, minthogy hétről-hétre újabb háborus hírekről kell beszámolnunk olvasóinknak. Most Ázsiából jönnek a hírek s nem csupán háborús veszedelmet jelentenek, hanem megtörtént összeütközéseket halottakkal és sebesültekkel. Törökország és Perzsiá összeütközéséről van szó, ami a török hadsereg részleges mozgósítását okozta. Erre az adott okot, hogy Törökország északkeleti határát a Perzsiában lakó kurdok lovas betörésekkel állandóan háborították, rabolva és pusztítva a török területen. Emiatt a török kormány jegyzéket küldött a perzsa kormányhoz, erélyesen követelve a betörések megszüntetését s a károk megtérítését. Negyvennyolc órát tűzött ki erre, de nem várta meg a perzsa választ, hanem hadsereget indított a határ felé. Ez a hadsereg már perzsa területen üldözi a menekülő kurd törzseket, anélkül, hogy a perzsa rendes hadsereggel még találkozott volna. Ezért bár a török kormány lépése már komoly háborús lépés, lehetséges, hogy igazi háborúra mégsem kerül sor. Az eseményeket természetesen figyelemmel kísérjük s fejlődésükről részletesen számolunk, ha szükség lesz rá.

Francia kémkedés Németországban. Mig hivatalosan állandóan hangoztatják a béke szükségességét s az államok jóakarátát egymás iránt, azért titokban szorgalmasan folyik a kémzés, a kémkedés. Most Németországban fogtak el egy német diákot, aki egyike volt legveszedelmesebb francia kémeknek. Hogy tulajdonképpen munkájáról a figyelmet elrejtse, egyéb csínyeket követett el. De a végén is a német rendőrség leleplezte s letartóztatta. Bűnét bevallotta.

Csaknem ugyanabban az időben a francia rendőrség is fogott fel egy nagyszerűen megszervezett kémirodát Párizsban. A világbéke „előkészítése” hát nagy buzgalommal folyik világszerte.

**Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Részv. Társ.
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főter.)**

Befeteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Dicsőszentmárton, Alba-Iulia, Gyulafehérvár, Targu-Mare, Marosvásárhely, Oreda-Nagyvárad és Timisoara-Temesvár.

Saját tőkéi 143 millió lejt.

Affiliált intézelei:
Tordaanyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvári Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhely megyei Tak.-pénztár Odeor Székelyvarhely és Csíksomlyó vidéki Tak.-pénztár Rt. Szászrégen, Népbank Rt. Harghita Bányfnyud és Szamosújvár Hitelbank Rt. Gherla-Szász-

Minden bankügyletben a legelőnyösebben járunk. Árraktárai a vasutaknál.

Belpolitikai hírek

Jóváhagyták Bukarestben is az udvarhelymegyei választást. Az udvarhelymegyei karikás magyarok a Kolozsváron székelő, helyi felülvizsgálati bizottság határozatába, amely az udvarhelymegyei választást érvénytelennek jelentette ki, nem nyugodtak bele. A Magyar Pártra elve kedvező határozatot megfogalmazták és így került az a bukaresti központi felülvizsgálati bizottság elé. A bukaresti határozat sem hozta meg a karikások számára a várt eredményt. Bukarestben is elutasították felebbezésüket és így a magyar meggyötörtség rövidesen megkezdheti működését.

Ujjászervezik az Országos Magyar Párt bukaresti tagozatát. Az Országos Magyar Párt bukaresti Tagozatának vezetősége Bukarest magyarságához felhívást intézett. A felhívásban a vezetőség bejelenti, hogy Bukarest magyarságának ujjászervezése megkezdődött és minden bukarestben élő magyar ember jelentkezék összeírás végett az Országos Magyar Párt parlamenti csoportjának irodájában, Str. Transsylvania 6. I. emelet). A bukaresti Magyar Párt öszvényében nagy közgyűlést fog tartani, amelyen a tagozat tisztárait választják meg.

Mikor lesz a koronázás? II. Károly király koronázásának időpontját még nem állapították meg. Szó van arról, hogy a királyt vagy október elején, vagy november végén koronázzák meg. Bukaresti ellenzéki újságok szerint Maniu csak a koronázásig marad kormányon és a koronázás után Mironescu lesz a miniszterelnök.

Francia vélemény Romániáról. A „Tems” című francia újság egyik cikkében azt fejtegeti, hogy a nemzeti párti kormánynak távoznia kell helyéről. A francia újság szerint Romániában olyan események vannak készülöben, amelyeket csak egy, az összes pártokból alakított kormány tudna elhárítani. Kormány-lapok tiltakoznak a francia vélemény ellen.

Vádak Vajda miniszter ellen. A zsidóság ellen elkövetett merényletek dicsőítőjét, Zelea Codreanu-t a bukaresti törvényszék az ellene felhozott vádak alól felmentette. Liberális újságok ezzel kapcsolatban Vajda minisztert támadják és azzal vádolják, hogy összeköttetésben áll a rendbontókkal. Követelik, hogy Vajda belügyminiszter távozzék helyéről.

Maniu vissza akar vonulni. A legutóbb történt belpolitikai események, hír szerint, elvették Maniu miniszterelnök kedvét a kormányzástól. Vissza akar vonulni a szilágymegyei Badacsonyba fekvő birtokára és gazdálkodással akar foglalkozni. Ha az ellenzéki román újságok híradásának lehet hinni és Maniu valóban gazdálkodást kezd, hamarosan rá fog jönni, hogy a gazdálkodásban sincs öröm. Az ország földművesei szomorú helyzetben vannak és Maniu sajtó kárán tapasztalhatja majd, hogy milyen rossz gazdasági helyzetbe jutott Románia.

HARMONIUMOK

nagy választékban, művészi kivitelben már 10.000 lejtől kaphatók. — Németország legnagyobb és legjobb harmóniumgyárának képviselője

SIMON LÁSZLÓ

orgonakészítőnél,

akik orgona készítését, javítását és homlokzat sípok készítését jutányos áron vállalja.

Cím: Simon László Cluj-Kolozsvár. Str. Brătianu (volt Király-utca) 24.

* HIREK *

Mindenki váltsa be 20 és 5 lejes papír pénzeit! A most még forgalomban levő 20 és 5 lejes papírpénzek már csak egy hétig maradnak forgalomban. Mindenki váltsa tehát be 20 és 5 lejes pénzeit, mert szeptember 1-én túl elveszítik értéküket.

A király elé készülnek panaszokkal a nyugdíjasok. A magyar nyugdíjasok évek óta a legnagyobb nyomorban várják, hogy ügyükben kedvező intézkedést tegyenek. Most elhatározó lépésre szánták magukat, panaszokkal a király elé mennek. Remélik, hogy rég huzódó ügyükben a királyi szó fog kedvező döntést hozni.

Pusztító zivatar vonult el Szerbia felett. Szerbia északi részén pusztító zivatar vonult át. A zivatar a termés még lábba álló részét teljesen tönkretette. A szőlőkben és gyümölcsösökben okozott kár több százmillió lejnyi összegre rug. A Száva folyó mentén élő lakosság a legnagyobb nyomornak néz eléjébe.

Szomorú levél Franciaországból. Egy Franciaországba vándorolt székelyföldi munkás szomorú levelet küldött papjának. A levélben elbeszéli szenvedéseit és a következő szavakkal zárja be sorait:

„Tiszteletes úr, ne engedjék ide a jóra való embereket!”

A pápa betegsége súlyosbodott. Pius pápa néhány hónapja gyengélkedik. Állapota utóbbi időben súlyosbodott és az ágyat nem hagyhatja el. Orvosai mindent megtesznek egészsége helyreállítása érdekében.

Lezuhant egy angol katonai repülőgép. London közelében halálos kimenetelű repülészerecséltenség történt. Egy gyakorlatozó angol katonai repülőgép lezuhant és pilótája szörnyethalt. Ebben az évben ez már a negyvenötödik repülő baleset az angol hadseregben.

Rablóvilág Dobrudzsában. Bazargic dobrudzsai város közelében a vásárról hazatérő földmivészeket rablók támadták meg. A merész banditák 90 vásáros embert fosztottak ki. A vakmerő támadás után a rablók egy erdőben eltűntek.

Serédy, magyar hercegprimás figyelemre méltó intézkedést tett, hogy a hívek a templomban nemek szerint külön üljenek. Serédy Jusztinián hercegprimás pásztorlevelet küldött szét, mely szerint papjainak ajánlja, hogy a jövőben a hívők nemek szerint üljenek a templomokban. Külön a férfiak és külön a nők. A pásztorlevél utal arra, hogy ez ősrégi szokás, amit egyes helyeken meg is őriztek. A férfiak a lecke oldalon, a nők pedig az evangéliumi oldalon ülnek. A hercegprimás pásztorlevele élénk feltűnést keltett, mert rég feledésbe ment szokást elevenít fel. Egyházi körökben a pásztorlevél intézkedését helyeslik és rövidesen meg is fogják valósítani.

Máramarosban tovább folyának a zsidó üldözések. Máramarosszigeten megint olyan esemény történt, amely a már lecsendesedett kedélyeket ismét felizgatta. Ismeretlen tettesek a zsidó templom kegszereit leöntötték petróleummal és meggyújtották. A tüzet idejében eloltották, a templom nem égett le. Máramarossziget lakossága attól tart, hogy Szigeten is megfognak ismétlődni a borsai események.

Megünnepelték Budapesten I. Ferenc József születésének évfordulóját. Augusztus 18-án volt I. Ferenc József születésének századik évfordulója. Horthy Miklós kormányzó kívánságára a budai koronázó templomban ünnepies istentisztelettel ünnepelték meg Ferenc József születésének századik évfordulóját.

Tűz Érmindszenten. Érmindszent szilágymegyei községben az összehordott gabona ismeretlen okból meggyült. 15 gazda összehordott gabonája égett el. A cséplőgépet sikerült a tűzből kimenteni.

Tiszteletreméltó verseny. Szent István napján Magyarországon azt az anyát, kinek legtöbb gyermeke van, magas pénzjutalomban részesítik. Eddig 1 ezer 81 anya jelentette be a nemes versenyen való részvétét. Az összes jelentkezőknek tíznél több gyermekük van. A versenyen egy olyan anya is részt fog venni, akinek 25 gyermeke van.

Zivatarok pusztítanak Erdélyben. Déva környéke felett pusztító jégeső vonult át. A jég különösen a kukoricaföldeket és szőlőket tette tönkre. A szőlőtermés háromnegyed része megsemmisült. A jég olyan vastag rétegben borította a talajt, hogy még másnap is lehetett jeget találni egyes helyeken.

Háromszék megyében Kézdivásárhely vidékén rettentő erejű orkán seprert végig. A szélvész Dálnokon és Alsócsernátonban irtóztató pusztítást végzett. Dálnokon negyven épületet rombolt szét a vihar. A határon levő gabonákat a szél teljesen szétszorta.

„MAGYAR NÉP”-etterjeszleni magyar kötelesség!

Tanítók figyelmébe! A Minerva kiadványtársulat hézagpótló munkát óhajt teljesíteni, mikor magyar és román nyelven kiadja az elemi iskolai modern rajztanításhoz szükséges, módszeresen illusztrált

Rajzfüzeteket és ezzel kapcsolatosan

Vezérfonal az el. isk. modern rajz tanításához című munkát,

Ugy a Vezérfonalat, mint a füzeteket Kovácsi Pál ismert nevű rajztanár, rajzpedagógus készítette, kinek nagyszabású rajztanítási Vezérkönyvét 1914-ben a magyar kultuskormány támogatásával a Franklin Társulat adta ki, mint a szakkönyvpályázaton elsőnek elismert munkát. Kovácsi Pál 10 év óta csupán a speciális rajztanítás szolgálatában áll. Legújabb munkáiban a hosszú és eredményes rajztanítási évek teljesen kipróbált tapasztalata van feldolgozva az országos tanterv figyelembe vétele mellett az I.–IV. el. osztályok részére.

A román részt Gâzduc Mihail professzor, ismert tanácsadó és Otel Teodor isk. igazgató közreműködésével alkotta össze. Ugy a rajzfüzetek, mint a Vezérfonal a közoktatásiügyi minisztérium által engedélyezve vannak.

A Minerva gondoskodik arról, hogy a jövő iskolai év első napjaiban az ország minden könyvkereskedésében meg lehessen vásárolni a rajztanítás eredményességét szolgáló munkákat.

A füzetek és Vezérfonal ismertetésére még rá fogunk térni.

A NŐ

LEANYOK TIZENHAT PARANCSOLATA

*Friss vízzel mosni arcod,
Nappalt megtoldani;
Pók ellen irtó harcot;
Viseltest foldani.*

*Levesbe gyúrni tésztát,
Kováaszt élesíteni;
Miért más asszony pénzt ad,
Magad természeteni.*

*Szem és kéz ezer legyen,
Nyelv egy, az is kicsiny
Hitelbe' venni szégyen:
Emlékezz' rá kicsim!*

*Istenbe bizz, erősen,
Törvényét ne feledd:
Igy nem felejt el ő sem
Igy lesz mindig veled.*

Baksay Sándor.

Erdély asszonyai.

A magyar idők ékköve mindig az asszony. Krisztus koporsójánál is mindig jámbor asszonyok őrködtek, akárcsak az erdélyi végeken gyászos idők nagyasszonyai.

A székelység mindig életre-halálra harcolt. Száz halál torkából virradt életre és mindig feltámadt. Székely asszony liliumkeze nyújtott segítséget az erős és elesett férfiakkal. Ahol a férfi csügged, ott a nő hősi lélekkel emeli fel emberét.

Feltűnik a multból I. Rákóczi György erdélyi fejedelem hitvesének, Lórántffy Zsuzsánnának neve. Őt a magasság soha meg nem szédítette, a trónon is egyszerű asszony maradt, aki minden szépért, nemesért lelkesül. Mindig és mindenben tökéletes. Roppant uradalmak kormányzása, tudományos intézetek emelése, jótékonyág gyakorlása és vallásos kötelességek teljesítése

tölti be életét. Utján a könny felszikkad, a panasznasz elnémul. A zord időkben löport gyárt, ágyukat öntet, hadakat szerel fel. Majd könyveket nyomtat és ifjakat taníttat ki. Életében a magyar eszmékért, a magyar szabadságért harcolt és szelleme keresztülvilágít századok éjszakáján.

A tündöklő nagyasszonyok sorában foglal helyet Kemény János hitvese, Lónyai Anna, ki férjének jó angyala volt. Lelkében a hazafias lángot ébren tartotta, annak nagyravágyó és heves természetét mérsékelte és ezzel sok bajt háritott el a nemzet egéről. Ám a fejedelem csakhamar elesett Ali temesvári pasával vívott harcában és az özvegység gyásza a haza bánatával egyszerre szakadt Lónyai Anna vállaira. Három évtizedes özvegységében számtalan nemes leányt képezett ki híres udvarában kiváló gazdasszonyokká és honleányokká. Tudósokat gyűjtött maga köré és a szegények, özvegyek és elhagyottak gyámoltója volt szent zarándokláshoz hasonló életében.

Erdély fejedelmi asszonyai között is kimagasló Bornemissza Anna alakja, Apafi Mihály fejedelem hitvese, kit délceg termete, merész tekintete és leigező megjelenése is uralkodásra teremtett. Férjének jó szelleme, sugalmazója, Erdély őrangyala volt. Nagy szelleme nemének is fejedelmévé tette. Helyes ítéletével számos bonyodalmat hamarosan kibogozott. Így élte Apafi országlása alatt Erdély aranykorát, melyben nagy része volt Bornemissza Annának, ki a tudomány és irodalom kedvelője is volt egyben.

A mult délibábja megmutatja Bethlen Katalin alakját is, ki a nemzeti sülyedés gyászos korszakában élt. A függetlenségért nemrég oroszláncok között küzdő magyar kettétöri kardját. De mégis feltámadás következett erre is és ebben nagy része volt a hőslélekű asszonyoknak is. Behlen Katalin a vallásnak és tudománynak élt. Templomot építtetett és iskolákat létesített, a szegény tanulókat pénzzel, ruhával segítette s papokká, tanárokká képezte ki őket. Az ő védencei közül került ki a híres tudós Bod Péter is. A jobbaknak, szegényeknek, árváknak védangyala volt. Háza valóságos árvaházzá vált. Itt a köz-

néppel megismerkedtek neveltjei s így adott irányt lelküknek és leereszkedővé, megtérővé tette őket. Bethlen Katalin udvara a lelki és testi tisztaságtól olyan volt, mint egy szép zárdá. Élete folyamán naplót vezetett, szerette a történelmet s a magyar könyveket szorgalmasan gyűjtögette.

A női hűség és anyai szeretet mintaképeként ragyog felénk Wesselényi Miklósné Cserey Ilona, ki úgy élt, mint egy virágszál s meghalt a boldogság sirján. Míg férje a politikai harcok áldozataként a kufsteini börtönben sinylődik, addig Cserey Ilona lelkét a balvégzet megedzette. Férfierővel küzdött le minden akadályt, a kuszált birtokot rendbehozta és a híres ménésben sem esett kár.

A fogság megviselte Wesselényi Miklóst, csakhamar meghalt és Cserey Ilona férje emlékére felszabadította összes jobbágysait. Ő nevelte a hazának az ifju Wesselényi Miklóst, ki büszkesége volt az országnak. Cserey Ilona áldásos életét 77 éves korában fejezte be. Fia roppant fájdalomában a drága halottra zárta az ajtót s földetlen fejjel, könnyzáró közt rohant a rémes hidegben a hegyekbe, a rengetegbe szörnnyű bánatával. Két napig bolyongott nyolc falujának határában. Temetéskor pedig a sírbolt ajtaja előtt máglyát rakott s éjszakákon át virrasztotta nagy halottját.

Nagyasszonyaink virágos kertjének egyik legszebb fehér rózsája volt még Csákyiné Wesselényi Anna, kit a krónika így jellemez: A szeretetre legméltóbb főasszony, a legkegyesebb és legbőkezebb özvegy. A katolikus vallás, a magyar irás és a magyar nyelv apostola.

Az erdélyi asszonyok kiváló szellemei között ékeskedik Ujfalvy Krisztina, a kiváló tollu költő is, ki dicsőséget hozott nemének és nemzetének kiváló szellemével. Költeményei és dalai, törhetetlen akaratereje, tudásszomja tehetségének szép virágai.

Erdély egén hol viharfelhők, hol békés nyu-

galom szüzi kéksége terjeszkedett, de mindenkor meghozta a maga nagyasszonyát. Most báró Szentkereszthy Stefánia neve ragyog felénk, ki árvaléánynevelő-intézetet, kórházakat, menedékházakat építtetett, majd Kelemen Lajosné Zathureczky Berta neve csillan fel, kit zeneszerzeményei, szép dalai emeltek a nagyasszonyok közé. Schweinitz grófné Rédey Stefánia, a jótékony-lelkű nagyasszony, majd Cserey Jánosné Zathureczky Emilia neve csendül fel a jótékony és kultúra terén. Gyarmathy Zsigáné, ki a székegy, illetve kalotaszegi varrottas apostola volt, élete végéig őrködött nemzeti kincsünk jövője felett.

És a nevek idáig zengenek, mint zsolozmások szent harangok...

Székelyné Solymos Bea.

Elveszett lelkek.

Alig néhány napja, hogy egyik Szováta melletti székely faluba hazatért egy elég jó módú székely család leánya. Sápadtan, félig meztelenül, egyévi bukaresti szolgálat után érkezett vissza szülőfalujába. Hazatért, mert a bukaresti kórházak kapuinál már közismertté lett s a kapusok csak rugással, durva toloncolással feleltek bekérezkedő szavaira.

Ő, aki szent hittel a lelkében s erős fogadalommal szívében hagyta egy évvel ezelőtt háta mögött a falut és intő, kesergő édesanyját s apját, most bemocskolva az élet összes fertőit megismerve tért haza szülei ölelő karjaiba. Szülei csak annyit változtak, hogy édesanyja sokszor könnyektől pirosra mart szemekkel hajtogatja szelíden, bánatosan: „Miért is tudtál elmenni, óh, miért nem fogadtál szót.“ Apja pedig bánatában helyét sem leli.

Hány, meg hány ehhez hasonló eset van! Magyar anyákl! Vigyázzatok leányaitokral!

Gyulafehérvár.

Kovács Péter.

Olvaszátok a „RELETI ÚJSÁG“-ot, Erdély magyar napilapját!

Milyen nemes tyukfajta tenyészzen a kisgazda?

Ezen kérdésre röviden azt tanácsolhatom: *Rhode Islandot*. Ez a fajta egyaránt jó tojó és jó husbaromfi, azonkívül jó kotló is, azok részére, akik mesterséges keltetéssel és neveléssel nem érnek rá foglalkozni. Ez a jó gazdasági tulajdonságokkal bíró tyukfajta amerikai eredetű. Mai színében való kialakulása a rhode islandi tenyésztők azon véleményének tulajdonítható, hogy a vörös színű állatok szervezete a betegségekkel és az időviszontagságaival szemben ellenállóbb. Ezen vélemény alapján különféle fajtájú, de vörösszínű kakasokat vittek be Rhode Island államba az ottani parlagi tyukokkal való keresztezés céljából. Vörös színére leginkább az ázsiai Chittang fajta volt befolyással.

Nagyobb jövedelem biztosítása céljából a fajta megválasztásán kívül tenyészállatok beszerzésénél nagy súlyt kell helyezni a leszármazásra is, mert jól termelő állatok csak tojóképesre ellenőrzött és törzskönyvezett tenyészetből származhatnak.

A jövedelmezőség nézőpontjából nagy szerepet játszik a baromfiak elhelyezése és takarmányozása is.

A baromfiak elhelyezésénél főkövetelmény, hogy az udvar és az ól száraz legyenek, mert a nyirkos ól és pocsolyás udvar a baromfiak egészségére és ebből kifolyólag beszonvételükre nagyon hátrányos. Fontos feladata a tenyésztőnek, hogy állatait jó husban tartsa és azoknak helyes táparánu és megfelelő mennyiségű takarmányt nyújtson.

Jól bevált etetési eljárás az, ha a baromfiaknak zárt kifutóban nyáron reggel 8 óra tájban darabonként és naponként 25 gr. zabot, délben 10 gr. csirázott zabot, este nap-

lemente előtt 1 órával 25 gr. árpát, télen pedig reggel ugyanolyan mennyiségben buzaocsut, délben csirázott zabot, este pedig melegfejlesztés céljából aprószemű kukoricát adunk. A takarmány adagokon kívül tetszés szerinti időben való fogyasztásra, ha van önetetünk, abban a következő összetételű takarmánykeveréket tesszük hozzáférhetővé: 36 rész buzakorpa, 13 r. árpadara, 15 r. zabdara, 13 r. tengeridara, 15 r. husliszt, 4.5 r. száritott sörélesztő, 1 r. iszapolt kréta, 1 r. faszéntörmelék, 0.5 r. konyhasó.

Ebből a takarmány keverékből a tyukok naponta darabonként 50—60 grammot fogyasztanak.

Téli időben, mikor a tyukok kifutójukban gyeget nem csipegethetnek, célszerű lesz nekik kis mennyiségben sárgarépat, káposztalevelet is adni.

Ahol önetetőt nem használnak, a tyukoknak szemes eleség mellett lágyételt adnak. Ez ételmaradékból, korpából, hushulladékból kevert, tört krumpliból, vagy csicsókából állhat. A takarmányozással kapcsolatban megemlítem, hogy a baromfiak előtt állandóan friss víznek kell lennie.

Végül pedig tenyésztőtársaim figyelmét felhívom dr. Horváth Jenőné gödöllői (Magyarország, Podmaniczky-u. 5c.) többszörösen kitüntetett Rhode Island tenyészetére, ahol különféle koru, magas tojáshozamra kitenyésztett sötétszínű Rhode Islandok július, augusztus és szeptember hó folyamán mérsékelt áron kaphatók.

Nyirő Károly,
m. kir. gazd. felügyelő.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan kell a nemesített búzát művelni?

Imreh Albert érdekes kísérleteinek leírását tovább folytatjuk.

A nemesített buza jól előkészített, jó erőben levő, de nem túl kövér buza talajt kíván. Október első hetében vetve egyidejűleg holdanként 80—100 kg. szuperfoszfátot adhatunk alá. Tavasszal 40—50 kg. mésznitrogén fejtrágyát alkalmazhatunk. A műtrágyák 3—4 mázsa termés többletet eredményeznek holdanként. A boronától a buza tavasszal nem irtózik, s a fogas henger tavaszon, ha kérges a földje első boronálás helyett jót tesz neki.

elsőrendű minőségéről és tulajdonságáról dr. Konopi táblázatos kimutatásában találhatók meg az adatok, mely mindent megmond.

A táblázatban dr. Konopi által ismertetett 8 fajból, mi 6 fajtával (3. 116. 232. 241. számakkal Imreh Albert, a 146. és 156. számakkal a „Gazd. szakosztály”) végeztünk kísérletet, egyik jobb, mint a másik!

A rozsdáállóságra nézve a búzáknál azt tapasztaltam, hogy idejében — szeptember utolsó és október első hetében vetve, a rozsdá miatt számottevő kárt a fejben nem szenvednek.

Az odvosi nemesített búzák fontosabb tulajdonságai.

Tulajdonságok	Törzsszámok							
	3	116	146	156	171	232	239	241
Fejlődése	közép-korai	közép-korai	korai	korai	közép-korai	igen korai	korai	legkorábbi
Szalma erőssége	erős	erős	közepes	gyenge	közepes	erős	közepes	gyenge
Alkalmos-e késői vetésre?	nem	eléggé	nem nagyon	igen alkalmas	nem nagyon	alkalmas	alkalmas	igen alkalmas
Hektóliter sulya	jó	jó	jó	igen jó	jó	igen jó	kevésbé alacsonyabb	igen jó
Siker mennyisége	elegendő	elegendő	elegendő	elegendő	valamivel több	bőséges	bőséges	legtöbb
Siker minősége	közepes	igen jó	jó közepes	igen jó	igen jó	jó	igen jó	igen jó

Szövetkezetünk gazdasági szakosztálya ez évben a Konopi-féle 146. és 156. számú nemesített búzákkal folytat kísérletet, 1929. év őszén 1—1 holdra 80—80 kg-ot hozatva összesen 2018 lei költséggel! Mindkét faj nálunk is nagyon bevált, jól telelték hótakaró nélkül, szépen fejlődtek, jól bokrosodtak, szép nagy és telt kalászsokkal jó termést adtak.

A nálunk kísérletezés alatt levő, dr. Konopi Kálmán buza nemesítő gazdaságából kösvenlenül beszerzett 6 fajta nemesített buza

Ez évi szeptember hó második felében Szövetkezetünk 36 éves fennállását és székházunk felavatását készülünk megünnepelni — terményeink bemutatásával egybekötve — és példákkal fogjuk bizonyítani a fentebb elmondottakat. Ez uton is szíves székely vendég szeretettel hívjuk meg ünnepélyünkre tisztelt gazdatársainkat, testvér Szövetkezteinket és Gazdaköreinket. Itt aztán lesz alkalmunk bővebben beszélgetni a kérdésekről.

Imreh Albert.

Falufejlesztési tanfolyam Kolozsváron. Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatóválasztmány elhatározta, hogy Erdély magyarlakta vidékeinek központjaiban falufejlesztési tanfolyamokat rendez. A zilahi és sepsiszentgyörgyi tanfolyamok után folyó évi szeptember hó 1-4. napjain Kolozsváron rendez falufejlesztési tanfolyamot az Erdélyrészi Méhész-Egyesület jubiláris méhészeti, háziipari és képzőművészeti kiállításával kapcsolatosan. E tanfolyam célja a falusi földmivelő nép számára kivinni a kulturát, fejleszteni a gazdasági szakismereteket, a falut. A tanterv belevág a földmivelő nép legszorosabban vett léteérdekeibe. A tanfolyam tárgyai között azok a kérdések szerepelnek, amelyeknek ismerete a falusi földmivelő nép vezetéséhez nélkülözhetetlenek. A falusi földmivelő nép régóta szemjuhozza az érdekeiben való aktív gazdasági irányu munkát. Ezek a tanfolyamok első sorban is a falu vezetésére hivatottak számára rendeztetnek: tanácsadónak, papoknak, tanítóknak, de részt vehetnek az előadásokon nők is és bárki, aki a falu sorsa iránt szeretettel vizsgálódik és érdeklődik. A tanfolyamon minden falunak képviselőnek kell magát, hogy az E. G. E. áldozatos közérdekű munkája meg is hozza a közjárnak a gyümölcsét. A tanfolyam ingyenes. A tanfolyam résztvevők szükség szerint való elbocsátásáról a lehetőség hatáskörében gondoskodik az E. G. E. A

tanfolyamra való jelentkezés helye az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala (Kolozsvár, Attila-utca 10). Az előadásokat szeptember hó 1-4. napjain d. e. 9-12-ig és délután 3-6-ig fogják megtartani.

Méz és viasz vásár Kolozsváron. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 50 éves jubileuma alkalmából Kolozsváron augusztus hó 31-szeptember hó 1-4 napjain nagyszabású méhészeti kiállítást és vásárt rendez, amelyen egész Erdély beszerezheti méz és viasz szükségletét. A C. F. R. augusztus 29-szeptember hó 6-ig a kiállítás és vásár látogatói részére a visszautazáshoz és az áruk elszállításához 50% vasuti kedvezményt engedélyezett. A Kolozsvárra augusztus 29-szeptember 4-ig utazó közönség a Kolozsvárra érkezéskor ne adja le a jegyét az állomáson, mert a visszautazásnál ezzel kell igazolnia a Kolozsvárra történt utazás idejét. A kedvezmény igénybevételéhez szükséges igazolvány a főtéri (Városháza épületében levő) menetjegy irodában megváltható a kedvezményes árú jeggyel együtt.

Kereskedelmi kapcsolat létesült Magyarország és Románia között. A magyar-román kereskedelmi szerződés egy pontja máris érvénybe lépett. Magyarország mezőgazdasági gépeket fog szállítani Romániának, Románia pedig sóval fogja ellátni Magyarországot.

Gazdák Takarékpénztára Rt.
Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 38 (Ret. Theol.)
Telefon 119 sz.

Takarék betéteket a legelőnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonöket folyósít.

Mi a Porzol porpácolás előnye a rézgálic csávázással szemben? Gabonatermésünket évről-évre jobban pusztítják a növényi kártevők, különféle gomba betegségek. Ezek között a legelterjedtebb a buzatermésünkre gyakran megtizedelő kő, vagy büdös üszög. A búza kőüszöge ellen már évek óta védekeznek rézgálicos csávázással. Ez a csávázási mód jónak bizonyult sőt gondosan végrehajtva teljes eredménnyel járt. Nagy hibája azonban ennek a pácolás nehézkes módja, a vízfordás, a csávaoldat készítése, s a szárogatás nagy munkája mellett a mag csirázására való káros befolyása. A rézgálicoldat ezen káros behatása különösen érezhetővé válik az olyan esztendőben midőn teljesen száraz gabonát csépelünk s a búzaszemek a cséplőgépből így nagyrészt sérülten vagy megrepedezve kerülnek ki. A sérült búzaszem, ha még olyan parányi, szabadszemmel nem is látható repedés van rajta, a rézgálicos csávaoldattól szenved, sőt sok esetben a beszivárgó rézgálic a mag csiráját is megöli. Nemcsak a rézgálicnak, de általában a nedves csávázásnak nagy hátránya, hogy kedvezőtlen időjárás esetén nem tud a mag megszáradni, a csirázás már a szárító helyiségben megindul s ha ez száraz talajba jut elpusztul, mert nem kapja meg azt a nedvességet, ami a csira továbbfejlődéséhez szükséges.

Hosszú évek tudományos kutatásai alapján vetődött fel először Amerikában a porpácolás gondolata. Európában készült el az első porpác, a Porzol. A porpácolás lényegében a vetőmagnak porszerű fertőtlenítő szerrel a Porzollaal való összekeverése. Nagy előnye a

Porzol porpácolásnak, már a csávázás végrehajtásánál mutatkozik, mert a vetőmagnak a Porzollal való összekeverését forgódobban vagy hordóban 10—15 percnyi forgatás után tökéletesen elvégezhetjük. A finom por teljesen belepi a magot, ezt az egész vetési idő alatt sőt még a földbejutva is az után fertőzéstől megóvja. A mag csiraképességét a Porzol porpácolás jótékonyan befolyásolja, ezzel az egyenletes kikelést elősegíti. A Porzol porpáccal kezelt vetőmag bármilyen száraz talajban elvethető anélkül, hogy abból valami is elpusztulna. A rézgáliccsal csávázott magnál a gyakorlati tapasztalatok alapján 5—10 % csirasérülés következtében elpusztul s így nem kel ki. A Porzol porpáccal ez még az előírt adag túllépésénél sem fordulhat elő. Agyon csávázás veszélye teljesen kizárt s ennek alapján már a vetésnél 5—10 %-kal kevesebb vetőmagra van szükség. A Porzol porcsávázás nemcsak biztos hatású a búza kőüszöge ellen, hanem gazdaságos is. Bár beszerzési ára az első pillanatra nagyobb a rézgáliccsal, számbavéve a nedves rézgáliccsal csávázásnál mutatkozó munkatöbblet költségeit, a mag sérülés következtében előállott terméseszkökenés, a számítás a Porzol porpácolás előnyére ítélt. Hosszú évek gyakorlati megállapításai alapján holdankint 400—800 lei nyereség többletet jelent a Porzol pácolás a rézgáliccsal szemben.

A Porzol porpácolás ezen előnyeit gazdáink korán észrevették s annak használatát hamar felkarolták. Az utolsó két évben a legtöbb gazdaság bevett a Porzol porpácolást amely mind nagyobb tért hódít, úgy, hogy a rézgáliccsal csávázás a gyakorlatból lassan teljesen ki-

szorult s ma holnap már csak a múlt emlékei közé fog tartozni.

„Porzol“ kísérletünk eredményei. Vajás János a Mártoné györgyfalvi lakos szerkesztőségünkben járt és az alkalmazott „Porzol“ hatásáról nagy elismeréssel nyilatkozott. Vajás János megállapította, hogy a „Porzol“al kezelt búzavetése teljesen üszögmentes volt, míg a „Porzol“ nélkül vetett búzájában sok üszög volt.

Ez úttal is felhívjuk olvasóink figyelmét a lapunk múlt számában hirdetett ez évi „Porzol“ kísérletünkre.

PIAC

Az amerikai szárazság miatt tovább emelkednek a gabonaárak. Az amerikai szárazság mérhetetlen károkat okozott. Egyes vidékekről a marhaállományt vonatokkal el kellett szállítani olyan területre, ahol a kiéhezett állatok táplálékhoz juthattak. A szárazság következtében előállott gazdasági nyomorúság miatt az Egyesült Államokban a hadiköltségeket 40 millió dollárral csökkentik.

Szokatlan időjárás miatt Kanadában, ahol az aratás csak augusztusban kezdődik, a búzavetések nagy része kisült. Egész Amerikában nagyon gyengének ígérkezik a kukoricatermés is. Ezért Amerikában a gabonaárak állandóan emelkednek. Az amerikai áremelkedés hírére nálunk is javultak a gabonaárak. Nálunk még nem állandósultak a piacon a gabonaárak, további áremelkedésre lehet számítani.

Piaci árak Székelyudvarhelyen.

Búza 95—110, rozs 70—75, árpa 65—70, zab 42—46, kukorica 75—78 lej, 20 literes vékánként.

Művelődési mozgalma

SZINIELŐADÁS JOBB TELKÉN. Jobbágytelke művelői nagy sikerrel adták „Bor“ című szindarabot. A előadása kitűnően sikerült, jelen volt nagyszámú közönség. A darab lelkes ünneplésben részesítette a szereplőket. Szerepeltek: Krisztina, Petres Annuska, Viktória, Bereczki Anna, Erzsi, Simó Anna, Sebesi B. Berecki Jusztina, Orbán M. Simó Domokos, Berecki J. zsár, Berecki József, Bakó Bakó Tamás, Lengyel B. Berecki Imre, Kovács L. Balla Menyhért, Berecki M. Bakó Elek és Bakó Antik. A darab rendezésének és bemutatásának érdeme Lukács tanítóé, aki semmi fáradság sem kimélve, maga állította a szindarab diszleteit is. A előadás tisztá jövedelmét a színház vásárlására fogják felhasználni. *Jobbágytelke* lelkes közönsége példát mutatott ezzel, hogy milyen módon lehet falvi mozgóbeszerzésére szolgálatot teremteni.

KULTÚRMUNKA ERDŐVIDÉKEN. Az udvarhelymegyei református egyházi és kulturális munkák terén nagy erélyes kulturális munkát végeznek. Már régóta rendeznek színházi előadásokat, működik az ifj. egyesület és Emke Dalos. A heti vasárnapos és közművelődési estélyek nagy látogatottsággal járnak. A református és más vallásos gyűlések nagy közérdeklődéssel részt vesznek. Könyvtárak szorgalmasan látogatják. A színházi előadások sárnaponként és a nőszövetség már kezdettől fogva olyan fontos munkát fejt ki, mint a nőszövetség évtizedek óta működésében volna. Nagylelkű emberek alkotják az egyházat kulturális munkában. Lárcher József építőművelő báróm. kath. ember szegény iskolás gyermekek számára elhalt nevének emlékére 2100 lejes alapítványt tett. István 9000 lej értékű református egyház templomkátyházának beszerzéséhez helybéli hitelszövetkezet a dőcl Takarékpénztár és a Barótos Takarékpénztár minden évben küldik adomán-

több mint három évszázad
annálló erdőfüle református
ának. Erdőfüle igazi vára a
arsának, amelyben a ma-
ság szellemi és lelki életének
tal egy pillanatig sem pi-
ak. A szép eredményért il-
hála és elismerés Nagy Fe-
ref. lelkészt.

**PETŐFI-ÜNNEPELY HEJJAS-
JÁN.** A hejjasfalvi ref. Nő-
ség aug. 10-én jól sikerült
ünnepelet rendezett az
pan elesett hősök emlékéül.
ünnepelet nagyszabású felvo-
sal kezdődött, melyen a köz-
csisije-nagyja résztvett. A
a Nőszövetség díszes zász-
al az élen, melyet magyar
a öltözött lányok vittek,
közszorúval, a helybeli fuvós
r indulója mellett levonult
lélekhez. Az ünnepelet a da-
nyitotta meg, Nagy Elek
vezetése mellett. Nagy
Nagy Mariska és Nagy Já-
Petőfi verseket szavaltak.
K. theol. imádkozott.
G. s. lelkész beszédében
költészetének örök érté-
mutatott rá. Az ünnepelet a
a Szózat eléneklésével
be. — Este az ünnepelet
ása képpen a nagyterem-
dalárda éneke után színre
Vásárhelyi J.: A szülők
című rövid darabja Petőfi
ról, azonkívül 2 vigjáték.
sikeréhez nagyban hozzá-
Ceglédi Ilonka és Dezső
é, kik Petőfi dalokat ad-
A szereplők pompásan
ettek feladatuknak és
áján megérdemelték a kö-
lelkes tapsait.

CARIUS BAL KIDEN. A
úság a testvéries együtt-
nek ismét egy gyönyörű
adta. Kide községben 4
aban imádják négy vallás
tü hives Istenüket. Az
sok vannak legkeveseb-
é azért mindig kivették a
a kulturális mozgalom-
tt. Pármelyik felekezet rendez-
turális jótékonycélu ün-
az unitárius ifjak is részt
enne. Most a ref. és róm.
úság látva az unitárius
nehéz anyagi helyzetét,
tta segítségét, hogy az
anyagi helyzetén műked-
adás rendezésével segít-

senek. — A széthuzó és egymást
megérteni nem tudó magyarság-
nak legyen példa ez a faji össze-
tartozásnak szép megnyilvánulá-
sa. — Színre került „A tót leány“
című népszínmű. A nagyon jól si-
került darabban szerepeltek:
Bíró Árpád, Láposi András, Kis
Mariska, Horváth Ágnes, Jakab
Károly ifj., Érsek István, Hor-
váth Klára, Kolumbán Gyula,
Bíró Iluska, Balló János, Veres
József, Horváth András, Jakab
Ilus, Horváth Abel, Dénes Er-
zsike, Ambrus Regina, Iskus
Annus. A szereplők helyi mérete-
ken felül töltötték be helyüket. A
rendezés nagy és nehéz munkájá-
ban Bíró Árpádnak oszthatatlan
érdemei vannak. Egyházáért,
fajáért küzdő ifju magyar öntudat
megszemélyesítőjének legyen itte
helyen köszönet mondva. Öszinte
hálaikat és köszönetünket fejez-
zük ki Ádám Imre róm. kath.
plébánosnak, aki az irás szava
szerint tölti be hivatását, „Arról
ismernek meg titeket, hogy az én
követőim vagytok, ha egymást
szeretitek.“ Ő is a rendezésben
böles tanításával és irányításával
járult a színmű sikeréhez. — Kö-
szönetet mondunk azoknak is kik
az ételeket adták, Bíró Árpádné,
Szép Lászlóné, Tiszt. Fülöp Mó-
zesné asszonyoknak.

**DALOS ESTÉLY SZÉKELY-
KOCSÁRDON.** A székelykocsárdi
református dalkör Szilágyi Jó-
zsef dalköri elnök vezetésével ki-
tűnően sikerült estélyt rendezett.
A műsor minden száma nagy tet-
szést aratott. Szerepeltek: Babós
Domokos, Babós Lujza, Fekete
Klára, Kovács Ilonka, Csegezi
Róza, Török Bálint, Nagy Zsig-
mond, Fekete Miklós, Nagy Ár-
pád, Csegezi Miklós, Kékedi Ol-
ga, Kovács Margit, Nagy Balázs.
NÓTÁS KATA BIKFALVAN.
A bikfalvi műkedvelő ifjuság
nagy sikerrel adta elő a Nótás
Kata című 3 felvonásos népszin-
művet. Szerepeltek: Harkó Lajos,
ifj. Farkas György, Palocska
Irma, Palocska Dénes, ifj. Dénes
Lajos, Márkos Rózsika, Márkos
István, Szász Iduska, Sárosi Ist-
ván, ifj. Rápó István, Szász Ilon-
ka, Zajzon Ilonka, Giráncsi Ág-
nes, Tölgyes Ferenc, Kovács Ist-
ván, Toók Lenke, Harkó Gyula,
Kovács Katinka, Fazekas Klára,

Zoltáni Rózsika, ifj. Abrahám
György, Orbán András, Murkuly,
István és ifj. Kotér Sándor. Az
összes szereplők kitűnően játszo-
ták meg szerepeiket és mindnyá-
jan nagy sikert arattak. Illesse
hála és köszönet Palocska Dénes
gazdálkodót, aki a bikfalvi ifju-
ságot oly szépen vezeti a jóra és
nemes dolgok megtanulására.

**MŰVELŐDÉSI MOZGALMAK
VARSOLCON.** A varsolci mű-
kedvelők több sikerült színelő-
adást rendeztek, tanúságot téve
arról, hogy a falusi ifjuság jól
megállja a helyét a dalkörben és
a színpadon is. A rendezésért
illesse elismerés Rákosi Zoltán
igazgató tanitót, aki semmi fá-
radságot sem kimélt, hogy az es-
télyek jól sikerüljenek.

**IPAROS ESTÉLY BONCHI-
DÁN.** A bonchidai róm. kath. és
ref. iparosok színelőadással
egybekötött tánemulatságot ren-
deztek a róm. kath. templom ha-
rangja javára. Színre került
Enyedi György rendezésében
Nótás Kata című színdarab. Az
összes szereplők kitűnően állot-
ták meg helyüket és nagyban
hozzájárultak tehetséges szerep-
lésükkel az estély sikeréhez.

„Transsylvania“ Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshéviz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,
Elfogad betéteket, leszámítol
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

MULATTATÓ

ESŐVARÁS.

'Az ég ormáról
A nap letűz,
Sugára lángol,
Mint a tűz.

'Az ég fényes felettem,
Ködös az alja;
'A földet türhetetlen
Hőség aszalja.

'A fű félig sem él,
Fonnyadva sárgul,
'A lankadó levél
Lecsügg az ágrul.

'A lippegő madár
M megbúva hallgat,
Nem is lehetne már
'Ég s föld kihaltabb.

'A héja sem kering
'Az égi rónán,
Csak lenn a lepke-ring
'A tüskerózsán.

Holt csend ül a komor
Bús táj felett;
'A por, a szürke por
Mindent belep.

Oh, bár borulna már,
Csak már dörögne,
Zuhogna záporár
'A szomju rögre;

Boldog földeken,
Fenekig ázva,
Esőtől részegen
Heverne a barázda,

S madár a bokrokon,
Miként a lelkem,
Ujongna boldogan
'Es hiálatellen.

Történevek.

1. A barack.

Volt egy apának egy derék fia, testtel és szép lélekkel áldott meg az. Sok öröme is volt az apának a jó gyereken. Egyszer azonban észreveszi, hogy olyan pajtásokkal kezd cimboráskodni között könnyen megromolhatik. Fagytetété tehát fiát, hogy kerülje ezt a társalgot, de a fiú kellenél jobban bizott magában, így szólt:

Ne tartson tőle, édesapám; én nem fogom követni rossz példáikat, társalgok is; inkább ők fognak a jóra indulni.

Mit tett az apa? A fiúnak nevednapja volt. Nehány nappal előbb gyönyörű barackokat vitt haza egy kosárban és megmutatta a fiúnak.

Fiam, ezt nevednapjára hoztam, de én azonban eltesszük.

A fiú kérte az apját, engedje meg nézni; meg is engedte. Ekkor észrevette a fiú, hogy a kosár közepén egy rothadt barack van és azt mondá az apjának, hogy ne vedne ki.

— Nem szükség! — mondá az apja, — a barackok egészségesek vannak. Szívesen eszem a barackot.

A névnap elérkezett; a fiú kérte az apját, de elszörnyülködve látta, hogy a barackok mind, mind megrothadtak!

— Mondtam, — szólt sirva — hogy ne vedne ki a rothadtat; most rothadt megromlott tőle!

Erre az apa így szólt:

— Ne busulj fiam e káron, mert a barackot pótolhatom; hanem inkább örülj, mert ebből tanulhatsz. Látod, hogy az a rothadt barack valamennyit elrontotta: te még nem tudsz, hogy az a sok rossz pajtás egy napra nem fog elrontani! Sajnálkozol e sok rossz barackon; de nem gondold meg, mily sok barackot megrontasz, ha szived a rossz szomszédokkal megromlik s mily szerencsétlen leszel, ha én, kinek te vagy egyetlen öröme!

E példából átlátta a fiú, mily rossz társalgot tart, ugyanazért nem társalgott többé.

bűnt csirájába tépd ki!

perzsa tudóstól azt kérdezte egyik tanítvány, hogy mi módon lehet megszabadulni a fáktól, rosszindulatoktól, egyszerűen mindegyikről. A tudós feleletképpen egy kis fára bűnt tépd ki. A tanítvány fél kézzel könnyen kitépte.

Az egyik tanítvány egy másik, valamivel nagyobb fára bűnt tépd ki. A tudós és a tanítvány kihuzta azt is, de már nehezebben ment és mind a két tanítvány meg kellett fognia.

Az egyik tanítvány a harmadik s már jóval nagyobb fát csak a tanítvány segítségével tudta hosszas erőlködés után kihuzni.

A tudós egy nagy fára mutatott s bár az egyik tanítványa nekifeküdt, mégsem tudta kihuzni. Ekkor az első tanítvány azt indítványozta, hogy vágják ki a fát.

A tudós van, — felelé a tudós, — de ott ma-

rad a töve gyökerestől a földben és újra kihajt. — Kiássuk gyökerestől, — szolt az egyik tanítvány és mindjárt hozzá is fogtak. Mivel azonban a nagy fának gyökerei mélyre és messzire nyultak és a föld is nagyon kemény volt, csak későre és nagy fáradság után tudták kiásni.

A tudós ekkor így szolt hozzájuk:

— Fiaim, ha akarjátok, könnyen, szinte fáradság nélkül megszabadulhattok a kisértésektől s bűnöktől, ha mindjárt kezdetben kitépitek azokat szívetekből, amikor még nincsenek jól begyökerezve, mint a kis fa. Ha azonban engeditek, hogy mélyre bocsássák gyökereiket s végül egész lelketeket hatalmukba kerítsék, akkor már nehezen s csak nagy küzdelemmel szabadulhattok meg tőlük. Ha boldogok és nyugodtak akartok lenni, ne engedjétek, hogy a bűn meggyökerezék szívetekben, hanem mindjárt csirájában tépdjétek ki onnan.

Balogh Ignác.

lapok * Adomák

enyős bolt előtt.

Nézze, már egy órája üzletajtóban. Legyen menjen tovább.

De hiszen szakadt nekem nincs eser-

Rossz alvó.

Éjszaka nem alszom két órát.

Hogyan bírja ezt ki?

Hogyan bírja ezt ki?

Tanácsadó

Ünnepeink részére, akikől kifolyólag tanácsadónak, ezen rovatunkon keresztül megadjuk a választ arra, hogy a tanácsadásért kell, felkérjük olvasóinkat, a beküldött tanácsadói kérdések mellékeljenek 20 pengő költséget mi nem. Ha a választ levélben, ezenfelül még küldendő. Csakis a választól, amennyiben is csatolva van.

Lesoványodott, erőtlen, vérszegény, tüdőbajos betegek részére áldás a *Grasin* erőtápszer. Lapunk hátlapján levő hirdetésünkre felhívjuk figyelmét.

H. J. A posta és távirtda iskolára vonatkozólag a következőket közöljük önnek, valamint az érdekeltekkel: A tanfolyam előtt praktizálni a póstán nem szükséges s ez év folyamán 5 városban lesz tanfolyam és pedig Bukarest, Csernovitz, Román, Nagyvárad és Temesváron. Ha a fia csak négy középiskolát végzett, az esetben felvételi vizsgát kell tennie azon városban, amelyik város tanfolyamát kívánja hallgatni. A felvételi vizsga a következő tárgyakból áll. Román, történelem, ábrázoló mértan, földrajz, számtan, fizika. A kérvényt miképen már előző számunkban említettük, Bukarestbe kell beadni és a következő okmányokat szükséges mellékelni: Állampolgársági, erkölcsi, iskolai, katonai (21 éven felül) orvosi bizonyítványok. Továbbá egy közjegyző által hitelesített olyan nyilatkozat, hogy a tanfolyam sikeres elvégzése esetén 6 évig kötelező a posta szolgálatában maradni. A kérvényeket legkésőbb aug. 31-ig fel kell terjeszteni az említett okmányokkal együtt Bukarestbe. Az iskola okt. 1-én kezdődik s szept. hó folyamán

vannak a felvételi vizsgák, valamint az orvosi vizsgálat is. Akik érettségi bizonyítvánnyal rendelkeznek, azoknak felvételi vizsgát nem kell tenniük. Az orvosi vizsgálat ezeknél közvetlenül az iskola megkezdése előtt történik. Természetes dolog, ha az iskolát elvégezték, kinevezik őket, azonban akiknek csak 4 középiskolája van u. n. másod tisztviselők lesznek, míg az érettségizettek officiant stagiar-ok. A tanfolyam 9 hónapig tart s ezalatt az idő alatt a nők havonként 3400 lej fizetést kapnak, míg a férfiak készpénzben csak 600 lejt, ellenben egy bennlakásban kapnak teljes ellátást és lakást. Ugy látjuk, hogy ez a nőkre kedvezőbb, mert szerényen 2000 lejből kijönnek s zsebpénznek marad 1400 lej, míg a férfiaknak csak 600 lej. A férfiakra nézve kötelező a bennlakás. — Az 1930. évi besorozottak az eddigiek szerint november 1-én vonulnak be. — Erről a lapok még írni fognak, csak kísérelje figyelemmel.

K. F. Székelyudvarhely. Ha Ön állami gimnáziumból felekezeti gimnáziumba akar átmenni, az esetben az eljárás a következő: Egy bélyegmentes kérvényt kell beadni, amelyhez a következő okmányok csatolandók. 1. Keresztlevél (községben a jegyzőtől, városban az anyakönyvi hivataltól)

szerzendő be), 2. anyakönyvi kivonat (a lelkésztől s ez vagy román, vagy két nyelvű kell legyen), 3. újraoltási bizonyítvány, 4. az utolsó évi osztály bizonyítvány. Arra vonatkozólag, hogy a magyar nyelvből szükséges-e Önnek különbözeti vizsgát tenni, az a válaszunk, hogy az nem szükséges mindjárt az év elején, hanem leteheti évközben is és pedig kb. nov. hóig. Ekkor Önt a már elvégzett alsóbb osztály anyagából külön levizsgáztatják. Erre az u. n. kiegészítő vizsgára természetesen készülnie kell Önnek mert a további előhaaldásában erre szükség van. Azon esetben, ha a kolozsvári ref. főgimnáziumba kíván átjönni, a kérvényt legkésőbb f. hó végéig be kell adnia, illetőleg, ha bennlakó akar lenni, akkor előre be kell küldenie 1000 lei foglalót s az erre vonatkozó kérést pedig azonnal. A tandíj egy évre 4000 lei, míg a lakás és ellátás 13.000 lei. Ha a bizonyítványt még nem tudná esatolni a kérvényhez, azt a beiratkozásnál utólag is bemutathatja.

B. S. J. Hogy a nép ragaszkodik ősi iskolájához, az nagyon helyes. Ehhez joga is van a magánoktatási törvény szerint. Arra senki sem kötelezhető, aki rom. kath. vallású a faluban, hogy ne rom. kath. iskolába járassa gyermekeit. Még a más magyar vallású gyermekeket sem tartozik a szülő az állami iskolába iratni. Ha a faluban nincs annyi nem magyar gyermek, amennyit egy állami iskolai tanítónak tanítani kell (azaz 20) az iskola önmagától megszűnik, amennyiben a lakosság egyöntetűen a saját felekezeti iskolájába adja gyermekét. — Tartson ki a nép felekezeti iskolája mellett következetesen s akkor nincs mitől félnie. Erőszkodni azonban nem szabad, mert az igen sok kellemetlenséget szülhet. — Ha bármi baja van, forduljon felekezeti főhatóságához és képviselőjéhez, vagy szenátorához s azok útján igyekezék igazságot találni. — Az óvoda kérdés már kissé nehezebb, mert felekezeti óvodájuk nincs és azt valószínűleg nem is bírnának felállítani. Itt nem védi a lakókat semmi, mert ha a büntetéseket

behajtják azt csak erőszakkal lehetne meggátolni. Azonban erőszakot alkalmazni nem szabad. Kiséreljék meg - ha meg tudják a rá való pénzt megszerezni - hogy állítsanak fel egy felekezeti óvodát s arra szerezzenek engedélyt, akkor lehetne aztán minden gyermeket oda járatni. — Itt még a községi tanácsosok is nehezen küzdhetnek a tanácsülésben, míg az állami iskola fölöslegességét a költségvetéssel kapcsolatban a községi tanácsosok kimutathatják s annak a tételnek a törlését kívánhatják.

Rheuma. Hosszas leveléből látom, hogy nagyon aggodalmas ember és fél attól a betegségtől, aminek még nincs semmi tünete s talán mind várja, várja, hogy mikor következik be. Megnyugtatom azon tapasztalat alapján, hogyha hajlama lett volna a betegségre, már régen beleesett volna. Hány családban előfordul, hogy egyik megkapja, a másik nem s mindez a szervezet ellenállóképességétől s a betegségre való hajlamosságtól függ. Ha már annyira aggályos természetű, tanácsos önmagát edzenie. A lemosásokat helyesen teszi. Szobája ne legyen túlfűtött. Táplálkozzék jól, de tekintettel rheumás fájdalmaira, mérsékelt húsevést gyakoroljon. Középtermetének testsulya teljesen megfelelő. Szabad idejében legyen sokat levegőn s ha teheti, sportoljon. Kitűnő az úszás, korecsolyázás, gyakorlat (különösen mérsékelt emelkedésű helyeken). — Rheumája ellen jó hatással lenne a *Lacustaris* nevű gyógyszer, melyet a kolozsvári *Lukács gyógyszerár* (Unio-utca 2.) állít elő.

Dr. G. E.

N. A. Van eset, midőn semmi gyógyszerrel sem sikerül a hajhullást megakadályozni. Ön esetében a hajhullás oka a korpádzás. Ezt kell tehát gyógyítani. A legjobban bevált eljárás a zsiros, korpás fejbőrt este kevés szappanszettel erőlesen megdörzsöljük, pár perc múlva meleg vízzel bőven kimossuk. A hajzat megtörlése után a fejbőrt kefével huzamosan és erőlesen ledörzsöljük s azután kén-vaselin kenőcsbe mártott 10 újjal 5—10 percig tapogatjuk, mozgatjuk a fejbőrt. A

Gyomorhajók

O Gyomorégés
M Savanyu szájiz
A Rossz emésztés
Gyomorsavtúltengés
Hányinger
Felfújódás
Szelek

Az OMA gyomormészből fél kanálnyit csekély vízben beveszünk, miáltal bármilyen ételt jóízűen elfogyaszthatunk, könnyen emésztünk. Az étvágy mejjön, a nyelvtiszta lesz, a rossz szájszag megszűnik. Az OMA gyomormész használata megszünteti a kínos lidőnyomásos alvást, mely a rossz emésztés következménye. A gyomorégés, szelek, az evés után fellépő kínos, csavaró fájdalmak elmúlnak az OMA gyomormész használatával; az OMA leköti azonnal a legkárosabb gyomorsavat, mely a legújabb gyomorbántalom előidézője.

Az OMA molekuláris finomságú praecipitált szénsavas mész, melynek íze kellemes, kapható minden gyógyszerárban. — Hosszabb ideig elegendő s egy csomag ára 96 le.

Főraktár Nagyrománia területén

Szent György gyógyszerár

NAGY JENŐ

Tárgul-Mures. (Marosvásárhely)

felesleges zsiradékot kendővel kell törölni a hajról. — A kezelés hosszadalmas. Az első 1—2 hét ezt minden este célszerű elvégezni, a 3.-ik és 4.-ik héten minden másod- vagy harmadnap után hetenként egyszer. Más esetekben két hétnél hosszabb időt nem ajánlatos tartani. S nos, hogy a kezelést esetleg érte kell folytatni, de legalább a korpádzás megszűnik s a további hajhullást megakadályozza. Ez a kezelést valaki megújja, a korpádzás ismét előáll és a hajlás folytatódik. Néha még a litett kén (ezt 10 százalék mennyiségben kell használni) — kenőcsön kívül más gyógyszereket is igénybe kell venni. Dr. G. M. T. R. Betegségével kapcsolatban eddig is nem fordult orvosi Rossz szokásának leküzdésére.

akarat és önfegyelméletesség
 kell. Este hideg lemosások szük-
 ségesek és állandóan arra kell
 törekednie, hogy kiküszöbölje
 azokat az eseményeket, amelyek
 kiváltják beteges állapotát. A
 gyógyszerek közül a *Richter-
 fele tonogen tablettákat* lehet
 ajánlani, napjában 1 vagy két-
 szer 1—2 tablettát veendő be. (Este
 feltétlenül kell venni.) A rádiu-
 m-kezelet ára — tudomásom szerint
 — megközelíti a 4000 leit. *Dr. G. E.
 P. I. Nagyszalonta.* A szikfű-
 virágról szóló kérdésére az a vá-
 laszunk, hogy drognak, vagyis
 orvosságának csakis a szikfűvi-
 rágnak a virágfejecskőit hasz-
 nálják. A világkereskedelemben
 megkivánják, hogy az árú minél
 kevesebb szárat tartalmazzon
 vagyis, hogy a virágfejek minél
 rövidebb nyelűek legyenek. Az
 észak-európai államokban csak
 egészen rövidnyelű, 4—6 mm.
 hosszú szárral bíró virágfejeket
 vesznek meg, míg általában a vil-
 lági piacon megveszik ugyan a
 hosszabb szárukat, de azokat már
 másod- és harmadrangú minőség-
 nek veszik. Ami a szárítópaddá-
 sokon mint por összegyűl, az
 rendszeren a széthullott virágfejek-
 nek a része, az egyes apró virá-
 gok, mert tudnunk kell, hogy a
 szikfűvirágnak a virágfejeci köny-
 ven szétesnek, ha meg vannak
 száradva. Azért nem szabad a
 száraz szikfűvirágot forgatni,
 mert különben porrá álllik szét.
 A raktárakban összegyűlő port
 először árban megveszik a keres-
 kedők. Az ilyen port fürdőknek
 használják. *P. B.*

Szerkesztői üzenetek

V. J. Szászvolkány, H. S. Pet-
 zcsény, B. J. Torja, id. A. G.
 Csikánfalva, V. J. Firtosmar-
 tonos.

Mi felsoroltak az új előfize-
 résként lelkes és önzetlen támoga-
 tókat fogadják mély tisztele-
 tükkel, hálánkat és köszönetün-
 ket. Bizalommal kérjük és vár-
 unk további eredményes támoga-
 tókat.

"Kísérletző". Név nélküli leve-
 lőre nem válaszolunk. Ha a vá-
 laszra igényt tart, szíveskedjék
 nek a nevét közölni, valamint

I. A. Papole. Ez évi kísérleteik-
 nek eredményét és a kapás búza
 leírását kérjük sürgősen egy cikk
 keretében szerkesztőségünknek
 eljuttatni. Köszönjük eddigi ér-
 tékes cikkeit s ujjabbakat várunk!

B. M. Epurenü. Levelét nem
 kaptuk meg, szíveskedjék bő-
 vebben értesíteni, hogy mi volt
 a levél tartalma. Egyébként a
 200 Leje bejött.

*A következő befolyt pénzeket
 nyugtázzuk:* B. J. Ágya 175, B. L.
 Alvinc 175, R. M. J. Várasfenes
 345, G. J. Berettyószéplak 95, E.
 J. Margitta 140, T. K. Csiksze-
 reda 175, Hitelszövetkezet 175, dr.
 G. J. Csikszentsimon 175, Ifj. G.
 K. Csikszentimre 175, K. I. Csik-
 csicsó 160, B. A. Vulkán 270, D.
 S. Nadrág 170, S. S. Nagyszeben
 170, Ref. lelkési hiv. Csávos 850,
 M. Ö Torda 170 (r. 1931 máj. 1-ig)
 Ref. lelk. hiv. Marosujvár 175,
 Sch. B. Borossebes 175, id. B. J.

Hegyközszentmiklós 175, S. I.
 Szalárd 175, B. J. Tenke 170, L.
 J. Nagyvárad 120, K. S. Bihar-
 diószeg 175, G. S. Bihar diószeg
 140, F. M. Szárhegy 160, M. L.
 Ditró 140, R. L. Csikszentmiklós
 175, J. B. Tusnád 175, S. I. Gy-
 mesbükk 175, T. J. Halmágy 160,
 Ü. J. Sepsiköröspatak 85, C. M.
 Szőkefalva 170, R. I. Szászváros
 95, M. E. Oravicza 170, B. K. Ra-
 tosnya 95, Sz. Gy. Magyarpéter-
 laka 163, E. D. Segesvár 137, B.
 A. Berend 170, U. Gy. Szék 170,
 Polgári Társas K. Parajd 170, K.
 J. Parajd 170, B. J. Zimánduj-
 falu 170, P. Gy. Belényes 175,
 R. B. Nagyvárad 175, T. R. Kare-
 falva 175, Sz. Kl. Kászonujfalu
 175, id. L. J. Gyergyóalfalu 175,
 M. I. Trotus 95, T. A. Barót 137,
 K. M. Magyarsáros 170, Sz. M.
 Dedrádszéplak 190, B. Z. Gátalya
 170, M. S. B. Bátor 170 Lej (r.
 1929. dec. 31-ig.)

A „Magyar Nép” kiadásában a következő hasznos és szórakoztató könyvek jelentek meg.

1. sz.	<i>Dr. Lajka László:</i> Szavaló könyv — — — —	L. 18
2. sz.	<i>Dr. György Lajos:</i> Históriai könyvecske — — — —	L. 18
3. sz.	<i>Dr. Csűrű Bálint:</i> Magyar lakodalom (vőfélykönyv) — — — —	L. 18
4—5. sz.	<i>Abonyi—Rass:</i> A betyár kendője — — — — (kifogyott)	
6. sz.	<i>Egy mérnök:</i> A földmérés kis könyve — — — —	L. 18
7. sz.	<i>Dr. Kristóf György:</i> Bokréta Jókai Mór műveiből — — — —	L. 18
8—9. sz.	<i>Benedek Elek:</i> Magyarok története — — — —	L. 30
10—11. sz.	<i>Valló—Török:</i> A méhtenyésztés vezérfonala — — — —	L. 30
12—13. sz.	<i>Dr. Kántor Lajos:</i> Műkedvelők színműtára — — — —	L. 30
14. sz.	<i>Dr. Balogh Ernő:</i> A föld köpenyeg — — — —	L. 18
15. sz.	<i>Maksay V.:</i> Músor falusi műkedvelők számára — — — —	L. 18
16. sz.	<i>Lampérth Géza:</i> Egy hold föld. Elbeszélések — — — —	L. 18
17. sz.	<i>Nagy Péter:</i> Három egyfelvonásos színmű — — — —	L. 18
18. sz.	<i>Benedek Elek:</i> Erdélyi regék és népmondák — — — —	L. 20
19. sz.	<i>Votnovich Bartóky:</i> Szivárvány. Zsuzsi. Bevezetéssel
sajtó alá rendezte: Dr. György Lajos — — — —	L. 18
20. sz.	<i>Cs. Lászlár László:</i> Mezőgazdasági útmutató. Első rész.
Talajművelés és trágyázás — — — —	L. 18
21. sz.	<i>Nemes Elemér:</i> Dátokönyv — — — —	L. 25
22—23. sz.	<i>Vásárhelyi János:</i> Egymás között — — — —	L. 30
24. sz.	<i>Sebest Samu:</i> Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák — — — —	L. 20
25. sz.	<i>Földes Zoltán:</i> Az endrédi teányvásár és más elbe-
szélések — — — —	L. 18
26—27. sz.	<i>Dr. Szász Ferenc:</i> Mindennapi kenyérünk — — — —	L. 30
28. sz.	<i>Kiss Menyhért:</i> Marosszéki atyafiak — — — —	L. 18
29. sz.	<i>Jakab Ödön:</i> Versek — — — —	L. 20
30. sz.	<i>Ronács Dezsőné:</i> Petőfi Sándor és szülei — — — —	L. 18
31. sz.	<i>Cs. Lászlár László:</i> Mezőgazdasági útmutató, II. rész:
Növénytermelés — — — —	L. 20
32—33. sz.	<i>Dr. Vathy Elek:</i> A magyar szépirodalom története — — — —	L. 30
34—35. sz.	<i>Vásárhelyi János:</i> Az életből az életnek — — — —	L. 30
36. sz.	<i>Finta Zoltán:</i> Jancsi és Juliska — — — —	L. 20
37—38. sz.	<i>Dr. Szász F.:</i> Láncessző gyümölcsstermelők számára — — — —	L. 30

Megrendelések lapunk kiadójának cíján.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Figyelem! Községek, magánosok, legelők, vízellátását, mélyfurásokat, sülyesztett betonutak, itatóválluk, vízvezetékek, viziturbinák tervezését, építését vállalja és ingyen szaktanácsot ad Gáboros Áron építészeti irodája Sighisoara-Segesvár, Strada Mihai-Viteaz No. 15.

Gazdasági intéző jó referenciákkal, 37 éves, nős, kis családú, nagyobb gazdaságokban szerzett, tízévi gyakorlattal rendelkező, ki a mezőgazdaság minden ágában járatos és jelenleg is közepegazdaságot önállóan vezet, hasonló gazdaságok önálló vezetésére, esetleg egyéb szakmába vágó bizalmi állás bármikori betöltésére állást keres. Megkeresések Dragusin Salage tanító címére Lucaret-Lukácskő, posta Topolovaf-Nagytopoly, jud. Timis küldendők.

Szőlőkezelő, ki a szőlészet, borkészítés és a mezőgazdaság terén 20 évi gyakorlattal és kitünő munkódési bizonyítvánnyal rendelkezik állást keres. Szíves megkereséseket Dáridék Jánosné levelével S. J. 462. Pankota jud. Arad kérek.

Vetemény és virágkertészt keresek októberi vagy januári belépésre. Bárány Bárány Dániel fugadi gazdasága Posta: Aiud-Naggyenyed.

Intézetek, vendéglők és magánosok! Hajlitott szék szükségleteiket legjobban beszerezhetik Hegyessy Lajos székgyártó telepén Gheorgheni Gyergyószentmiklós, Reg. Ferdinand 74, ahol elsőrangú főzött bükkfából készült hajlitott széket szállítok 160 lej utánvétellel. Nagyobb mennyiségű vételnél minta-széket és árajánlatot szívesen küldök.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS.

**Akkor hő aratást,
üszögmentes búzát?
Akkor csávózzon szárazon**

Porzol porpáccal.

PORZOL-lal

5-10 perc alatt egy holdra való buza vetőmagot pácolhatunk

PORZOL

pácolás után a magot nem kell szárítani.

PORZOL-lal

pácolt buza üszögmentes.

PORZOL-lal

pácolt búzából kevesebbet kell vetni.

PORZOL-lal

pácolt vetőmag nagy terméshozadékot biztosít.

Egy kat. holdra elegendő 20 dkg. Porzol

FOKOZZA JÖVEDELMEIT!

Biztosítsa, állandósítsa készpénzbevételeit!

Válogassa ki az alábbi felsorolásból mindazokat a könyveket, amelyek segítségével lehetnek ebben a munkájában, használja fel a tudomány és tapasztalat eredményeit földje, állatai gondozásában. Ne szalassza el a pénzszerzés sokszor játszó alkalmaikat, hanem állítson be újabb pénzforrásokat körülményei okos felhasználásával:

I Dr. Ballenegger Róbert: Talajmivelés és talajjavítás	Lei 68-
Fehér Foltán: Olajos növények termesztése — — —	68-
Földes János: Az erdő mivélése és hasznai — — —	102-
Gyárfás József: A műtrágyázás gyakorlata: — — —	110-
Győry Elemér: A borkezelésről — — — — —	50-
Dr. Kadocsa Gyula: Gazdasági állattan — — —	272-
Monostori: Állatainknak betegségektől való védelem	41-
Pali bácsi: A kis gyümölcsstermelő — — — — —	68-
Szántó Péter: A dinyetermesztés — — — — —	62-
Szőnyey Lórántné: A modern csirkefarm — — —	136-

Mind ezek kaphatók a **Minerva** könyvkereskedésben, Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria (Deák Ferenc-u.) 1. sz. Mivel utánvételnél a legcsekélyebb összegnél is legalább 20 lej kell költségekre fizetni, ajánlatosabb a pénzt előre beküldeni.

Olvassa az **ELLENZÉK**-et,

mert a legmegbízhatóbb és legfrissebb anyagot a legkiválóbb újságírók feldolgozásában hozza.

Hirdessen az **ELLENZÉK**-ben,

mert ezt a lapot minden komoly vevő és eladó mindennap olvassa.

Vásároljon az **ELLENZÉK**

Könyv- és Zeneműosztályánál, mert a világon bárhol megjelenő könyvet, zeneművet és folyóiratot azonnal és a legolcsóbban szállít.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj-Kolozsvár, Strada Universităţii (Egyetem-utca) 8. sz.

Könyv- és Zeneműkereskedés:

Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii (Főtér) 9. sz.

Gazdaságos

az ismert

CERESAN

száraz pác és az

ISPULUN-UNIVERSAL

száraz pác használata és a mi még értékesebb: hatásuk ámulhatatlan. Gazdag, egész kalászkok teljesen kártalanítják a megmunkálás és pácolás költségeiért. — Beszerzési forrásokat közöl a vezérképviselet:

„PHARMA“

Studerus & Co. Bucureşti II. Spiru Haret 5.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**

Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii (Főtér)

9.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclan-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh,
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilan.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.pénztár
R.T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uioara-Marosujvári fióktintézte. —

Saját tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Pásztortűz

Irodalmi folyóirat

Kiadóhivatal:

Cluj-Kvár, Strada Baron L. Pop
(v. Brassai-utca) 5 sz.

Gazdák!

Az ideai termés talajotoknak ismét sok tápanyagát vonta el. — Ezen tápanyagok leg-
többesbika a

f o s z f o r s a v

melynek a talajban való mennyisége határozza meg a termés nagyságát.

Hiánya a gabonaneműeknél:

egyenletes kelésben,

erős bokrosodásban,

erősödésben (a megdőlés meggátolásában)

kalászképződésben,

erős magképződésben,

erős szillettetésben,

erős fokozásában nyilvánul meg.

Ezért idejében kell a foszforsav pótlására gondolni.
Ezt elérjük, ha 16–18%-os könnyen oldódó

Szuperfoszfáttal

trágyázunk.

Alkalmazzunk holdanként 150 kilogrammot, mert ez fokozza a mennyiséget, javítja a minőséget, biztosítja a jövedelmezőséget!

Tervezzük be idejében szuperfoszfát szükségletünket!

Kapható:

„MARASEŞTI“

S. A. R. ptr. Industrii Chimice
Bucureşti Cal. Victoriei 29. sz.

„PHÖNIX“

Fabrice de acid sulfuric şi pruduse
chimice S. A. Baia Mare-Nagybánya

Szuperfoszfát és egyéb Műtrágyázást Terjesztő iroda, Cluj-Kolozsvár, Str. Avram Iancu
(volt Petőfi-utca) 3., Postafiók 90., és az összes gyári képviseletnél.

Lesoványodott, erőtlén,
vérszegény, fűdőbajos
betegek részére áldás a

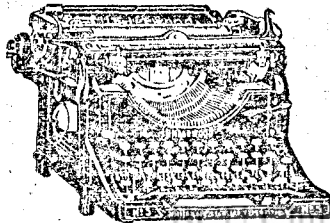
„GRASIN“

erőtápszer. — Étvágy ja-
vító, erősítő, vérképző
hatása szembe tünő.

Kapható: gyógyszerárakban és Dr. Nagy Árpád gyógyszeráránál
Cluj-Kolozsvár, Calea Motilor. — Egy doboz 120 lei. Postán külföldre
135 lei. Egy teljes kurához 5 doboz 600 lei bérmentve, utánvéttel.
Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

Írógépek

Smith Premier Nr. 60. Remington, Underwood és Corona írógépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellekek-ből Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

KORMENDY MIHALY

Cluj-Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9-51. — Telefon 9-51.

**Aranyosgyéresi
Agyagipar R.-T.**

Ajánlja elsőrangú földgázzal
égetett hornyolt és hódfarku

tetőcserepét,

normál és németméretű

fali és kúttégláját

valamint elsőrendű különböző
méretben készült

alagcsöveit.

Cég és iroda: Turda-Torda.
Telefon szám: 107.

Villamos házi központ

legjobb német gyártmány,

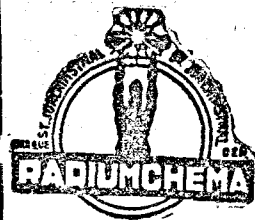
melyhez semminemű szakértelemre nincs szükség. Olcsóbb mint a petróleum világítás. 40—80 égőt üzemben tart minden felügyelet nélkül. Beszerzése olcsó és előnyös feltételek mellett. A Matador háziközpont a Méhész Egyesület által aug. 31-zept. 4-ig tartandó kiállításon megtekinthető.

IBM W.

motorkerékpár világmárka raktárról kapható

Klatrobecz János villamos vállalatának

Cluj-Kolozsvár, Str. N. Iorga (v. Jókai-u.) 3.

Miért használjon minden beteg és egészséges

R á d i u m o

Mert természet s háziaszer, gyógyhatása páratlan és nem munkájában nem zavarja.

A valódi St. Joachimsthal

Rádiumpárnácskát Rádiumchemia

világhírű orvostanók és klinikák ajánlják, így:

Wieni Klinika belgyógy. oszt.	Dr. Wezelszky, a Budapesti	Dr. Pirchan egy. tan. St.
Wieni Klinika bőrgyógy. oszt.	Rádiumint. igazg. főorvosa.	Joachimsthal.
Wieni Allg. Krankenhaus	Dr. Wellich, a budapesti Szt.	Dr. Markl egyetemi tanár
Rádium-intézet.	István kórház főorvosa.	St. Joachimsthal.
Berlini Chari é belgyógy. Klinika	Dr. Lazarovits egy. tan. Bpest.	Dr. Kucera egy. tan. Prag.
Berlini sebészeti Klinika	Dr. Rákai egy. tan. Bpest.	Dr. Tamenek egy. tan. Prag.
Egyetemi Klinika Bonn a/Rh.	Dr. Bothe egy. tan. Berlin.	Dr. Weinberger egy. tan. Prag.
Dr. Fernau egy. tan. Wien	Dr. Husza egy. tanár Wien.	Dr. Hochsinger egy. tan. Prag.
Dr. Mandl egy. tan. Wien	Dr. Bauer egy. tanár Wien.	Dr. Hanke egy. tan. Wien.
Dr. Schüller egy. tan. Wien	Dr. Volk egy. tanár Wien.	Dr. Stejskal egy. tan. Wien.
Dr. Pineles egy. tanár Wien	Dr. N. Jehic egy. tanár Wien.	Dr. Zweig egy. tan. Wien.

Gyógyhatását az orvosi tudomány a következő betegségek esetében állapította meg és a eredménytel próbálta ki.

Rheuma	Sümör	Horai Bregentia
Köszvény	Borbetegségek	Női bajok
Ischiás	Tumorok	Cukorhaj
Yese	Mindennapi fájakok	Tüdőhaj
Epe	Értheti gyulladások	Asztma
Lép	Gennyes folyamatok	Béniulás
Máj	Gyulladásos folyamatok	Golyva
Neuralgia	Fertőző betegségek	Vérszegénység
Neurasthenia	Tuberkulózis meg-	Áphor
Migrén	betegedések	Hasi vizkor
Gyomor	Élmeszesedés	stb. stb. esetekben

Használata egyszerű, a párnácska általában véve a fájdalomra testre teendő.
Cluj-Kolozsvár körzetvezető: **II. SZÉLE MÁRTON** Arad, I. Rajta 1.
Dej-Dés: Sztójka László. — Targu-Mures—Marosvásárhely: Dr. Erdélyi Emil. — Arad
Gyulafehérvár: Weill Béla. — Oradea-Nagyvárad: Lederer Ervin. Str. Moldova 29. — Oradea
Erzsébetváros: Klein Gyula. — Timisoara-Temesvár: Gaengler Miklós, Str. Telegrafului 6.
Nagyzeben: A. Reiner. — Satu-Marc—Szatmár: Dr. Pirkler Ernő. — Simleui-Silvania: St. ...
Hosszu József.

Romániai igazgatóság: Révész Ignác, Arad, Str. Consistorului